

PRIJÁTEL.

Znanoszt razserjüvajôcse mészecsne novine.

Naprêpláce cêna:

Nastrtnyek leto 90 kr.

Broj 11.

Naprêpláce pênež i novine szlisajôcse pizma szo na imê réditela v-Buda-Pest „országház“ poszlane.

Pregléd.

Budapest, 1-oga andrêscseka.

Szpráviscse v-preminôcsem mészeci nistera szed-sztva obdr'závalo. Vladarsztvo je opitano bilo, ka sze zgodilo vu dugovánji banka i váme i ka sze má ország v-tom dugovánji csakati? Miniszter pred-szednika odgovor potrdo one glászi, stere szo v-tom dugovánji 'ze prvle razsürjene. Poszebne váme nede, banka szamosztójcsega tüdi nê.

Becski bank je nemskoj vladarsztvi vu 1866-tom leti, prvle, kak je nase právdoládanje nezáj posztáv-leno, 80 millionov rainskih poszodo. Ete dug je nas ország pri pogodbi vu 1867-mom leti za navküpnoga dugá nê steo szpoznati. I té dug je nindri nê za navküpnoga gorvzeti. Zdaj nemci tô scséjo, ka toga dugá eden tao nas ország more naszébe vzeti. Tô bi 25 milliönov vözadelo. Ország tô nikak nescse povoli-ti. V-tom dugovánji, ár sze nász po právdi neszlisi, nebi szmela pogodba tecsti. Vladarsztvo sze v-tom dugovánji malo k-nemcom nagnolo, ár da sze vpo-godbo püsztilo z-nemci. Dönok ka sze naj ország za tühi, vladarsztvo tô právi, naj sze v-tom táli eden szodbeni sztolec gorposztávi. Toga szodbenoga szto-leca eden mô'z od nász, eden bi od nemcov odebráni bio i teva bi te za trétjega ednoga ptühinszkoga zébrala, ki bi z-ednim preszednik bio. Tê bi te szôdili, steri má pravico.

Vu dugovánji Mileticsa poszlancaova hi'za povoli-lila, ka sze Miletics naj szodbenomi sztoleci kriminála prêk dá. V-tom deli doszta gucsa teklo. Vnôgi szo nê Mileticsa, nego po toj priliki szo vszákoga csloveka szloboscino-oszobe bránili, ka brezi poszluhnjênja nikoga nê szlobodno notri zapreto dr'zati, ár ka sze dnež ednomi, tô sze zná vütro drügomni zgoditi.

Prisesztnoga leta vövr'zeni sztroski szo od mi-nisztera pênež na prêpolo'zeni. Kleti 15 milliönov rainskih menje notri pritecsé, kak je vödati potrêbno. Tô právi miniszter pênež. Ali csi malo bolje njagov racsun poglédnemo, gvüsno je, ka 40 milliönov menje notri pritecsé. Lagoji vért je, ki vecs potrosi, kak priprávi.

Vnôgi szi zmisláva: ka na koj sze toliko potrosi vszáko leto? Potrosi sze na táksi dug, steroga szo nemci napravili, ali pri pogodbi vu 1867-mom leti je toga dugá eden tao nas ország prêkvzéó. Potrosi

sze na vojszko. Eto najvecs pênež po'zré, ár od lêta do lêta szmo vszáki dén tak priplávleni, tak da bi vütro mogli v-boj iti. Dokecs sze v-tom dugovánji kakse pobôgsanje ne zgodi, tecasz sze ne trôstajmo, ka bi sze 'zmécsa bremena oleh'zila.

Z országa vnôgi krajov glászijo, ka je velko sziro-mastvo, najmre tam, gde je bo'zen pôv bio. Dácsa sze záto li terja. I v-ednom meszti je terjasdácse escse skrinjo gorzapiszo, stero je deca szvojemi mrtvomi ocsi dála pripelati. Od toga bi sze dalo vnogo pizati. Ali tô je jáko 'zaloszt büdejôcse delo.

Nemci sze tüdi giblejo. Nemsko szpráviscse v-Becsi ete dnih vküpszelo. Najoprven je vladarsztvo od zvönszki dugovánj opitano bilô, ka v-kaksem sztálicsi je nemsko poglavársztvo z-ovimi poglavári i jeli je isztina, ka poglavársztvo ráj k-Ruszi vlecsé. Na tô je vladarsztvo odgovorilo, ka szamo tô pred ocsmi dr'zi, ka poglavarsztva mér 'zelê i sze ne dá v-ni ednom táli od nikoga z-szvoje pôti odrinoti. Ete odgovor je nemske poszlanca jáko razszvado, ár z-poszlancaov hi'zov tak gucsati nê szlobodno. Ete odgovor sze v-szoboto obdr'zánom szedsztvi v-tanácsi-vanje vzeme i csi poszlancaova hi'za tô dokonca, ka z-odgovorom nê zadovolna, te vladarsztvo more z-csészti sztopiti. Z-tem nemsko vladarsztvo bi za táksega dela volo moglo csészti povresti, steromi je nê zrok, nego zrok je navküpni miniszter zvönszki dugovánj, ki je nê podgovoren szpráviscsi. Nemski ponzlanci tô scséjo pri toj priliki vöpokázati, ka du'ze nemre tak osztáti, ka bi sze zvönszki dugovánji brezi znánja szpráviscsa ravnali i ka miniszter zvön-szki dugovánj v-prisesztnom vremenim more podgo-voren bidti szpráviscsi, steri sze za njagove sztroske szkrbí.

Nasega poglavársztva sztaliscse k-zvönszkimi du-govánji je jáko môtno. Niscse nemre prav znati, jeli szmo sze z-ruszom zavézali, ali nê. Nasega poglavár-sztva csinênje tô ká'ze, ka z-ruszom dr'zimo; csi pa stoj tô szvedocsi, te tajijo i tô právijo, ka nedr'zimo z-ruszom. Tô je gvüsno, ka na viszikom meszti szojo nisteri, ki k-ruszi vlecséjo; nego eto vöpokázati ne vüpajo, ár Vogrszkiország od rusza nikaj nescse znati i nemci tüdi nemajo volo sze v-boj piztiti.

Ete dnih eti v-glávnom váraši diácke szo namê-nili odkrito vöpokázati, ka 'zelejo naj szreca boja törka na obládnoszt pomore. Eto vcsiniti je prepove-

dáno bilô i záto velka zmeslinga bila. Zdaj diácke tórszkomi glávnomi generáli edno szábljo scséjo poszlati za vöpokázanja njihovoga postüvanja tórszkoga národa.

Prôti tomi szo diacke vu Zágrebi i vu Prági steli vküppritjênje obdr'zati, ka naj szvojga szrcá zelênja pôleg szrbov vöpovejo. Nego tém tô vcsiriti tü prepovédano bilô.

Vogrszko správiscse toga meszeca 11-toga vküppride. Melo de doszta oprávlati. Szamo da bi sze 'ze ednôk najsla ta pôt, po steroy országa lüsztvoy k-méri i zadovolnoszti bi moglo pridti.

Mocs vojszke vu Europi. Bój jáko blizi sztoji; pri táksoj priliki vszaki rad zná, koliko lüdi má to edno ali to drügo proglavársztvo vu bój poszlati. Ruzkiország má 1.400,000 vojnükov, 2,200 stükov i 28 hajovov. Nemekiország má na polobojne vöposztaviti 1.617,000 szoldakov i má 2000 stükov. Angluskiország komaj 400,000 vojakov má z 600 stüki. Ali na morji je tô poglavársztvo v-Europi najmocsnéne, ár má 400 hajövvov i 3,500 stükov. Francuskiország vöposztávi 1.800,000 vojakov. Má 100 hajövvov i 1000 stükov. Talianszkiország má 800,000 vojakov, 56 hajövvov i 550 stükov. Tórszkiország má 600,000 vojakov i 500 stükov; má 100 hajövvov 2—500 stükov. Ausztria-Vogrszkiország má 1.200,000 vojakov, 1456 stükov, 36 hajövvov z-200 stüki. Vszevküp v-eti szedem poglavársztvaj vojszka zadene 5.600,000 vojakov, 776 hajövvov z 6074 stükmi. Csi z-töga za bój neprilicsne od sztô 10 dolzracsunamo, z toga pa, ka osztáne eden trétji táo za obdr'zenja mocsni meszt vmememo, osztáne v-bój idocsa vojszka 3.360,000; 470 hajövvov z 8650 stükmi. — Zdaj szí naj vszáki tô primiszli, koliko pénez sze more vszáko leto na tô völücsiti? Jeli národje nebi mogli med szebom vu méri 'ziveti? Csi bi vojszka nebi tolko pénez v-kraj vlékla, vszáki ország bi bogatêi bio. Cibi sze v záko leto tolko potrosilo na sôle, i na drügo tákse dugovánje, stereo eslovecsasztví na haszek szlü'zi: lüsztvoy bi pametno i zadovolno bilo

B ó j.

Budapest, 1-voga andréscseka.

Zgodilo sze! Szrbszke vojszke nêga. Törki szo ovoga mészeca szlédnje dnih zcêlov mocsjov na szrbe vdarili i v-tré dnévi szo jih szploj razbili i ta najmocsnéna meszta zaszvojili. Gda eta pisemo, escse nam je glász nê na znánje prineszo, kak dalecs szo törki na prê prisli i koliko lüdi je szpadnolo. To je gvüsno, ka Alexinác i Krusevác, dvá mocsniva meszta szta törkom v-rôke prisla. Bój zvéksa z-stükmi teko, na slednje, da szo törki zvedli, ka szrbi nemajo vecs sztrlájov, zaszkök szo na njih vdarili, pa szo jih szpoklali i raztirali. Na szrédi szo v-szrbszko vojszko vdarili. Alexináca i Kruseváca szo pa zapepélili. Escse nevemo, koliko je szpadnolo, ali to je gvüsno, ka ji vnogo prêslo. Tak csüti, ka eden dén szrbov 6000 szpadnolo; te je törkov najmenje tolko tüdi szpadnolo. Tô sze glászi, ka te szrbszki glávni generao, C s e r n a j e v je vlovlen. Ali tô je escse nê gvüsno, pa tesko isztina. Bitje nasztrasno moglo bidti. Zdaj törkom nikaj vecs nesztöji na pôti, pa za nistere dnih bi vu Belomgrádi bili.

Ali dokecs törki na poli bojne sze z-obládnosztjom naprê pascsijo, teccasz ravnanca zvänszki dugo-

vánj i v-prvom rédi ruzsz zapovê tórszko vojszko sztaviti.

Szrbia ruszi má zahváliti, ka je na nikoy szprávléna. Vise 15 jezér lüdi je v-tom boji prêslo, vnogo vesznic je popéljen i celoga országa lüsztvoy je razplodjeno. V-eto neszrecso je ruzsz szüno Szrbio. Jeli do 'ze ednôg csedni szrbi? Csi je ruzsz posteno mislenje meo, tebi on v-csaszi zaprva mogo prêti törki bój zacsnoti? Ka valá, csi glih zdaj 'ze ruzsz prêti törki bój zacsne? Ti bujti vecs nedo'zivi, ka je zaprávléno, tô nezáj dati riscse nemre.

Ka je szrbszki národ tak szlepi bio? To je od rusza nê pomáganje bilo, ka je szoldáke vu Szrbio posilo. Tomi, ka tolko lüdi zaprávléno, szo ovi poglavárje tüdi krvi, ka szo dopüsztili, ka ruzsz Szrbio v-tákso nevoloy szüno.

Zdaj, ka szo törki szrbe szploj zbili, ruzsz na tórszkoga caszara zapovê, ka more na sészttjédnov primérje povoliti. Z-tém scsé szrbom pomocsti. Keszna podpéra. Pa ka tô ovi poglavárje dopüsztijo, zgoditi, ka ruzsz zapovedáva onomi, ki pôleg szvoje obládnoszti ne bi du'zen bio na nikoga poszlhühsati.

Ruszki caszar i njagovi lidjé szo szploj z-mê-ani i vendar dühsnazvésztt jih tüdi mantrá, da vidijo, ka szo vcsinili. Ka nevejo, ka delajo, ká'ze tô, ka ruszki namesztnik vu Cáromgrádi z-tórszkom poglavárom sze pôleg primerja 'ze zgliho, pa potom ruszki namesztnik od zvojga caszara dönok zapôved dobi, ka najvsze z-tém protênjom tórszkomi caszari obrné, ka csi z-bójom vcsaszi ne henja, on nanjega vdári. Pa türk primerje na dvá meszeca dönok povolo. Tô sze glászilo, ka törki zdaj nescso nikaj od primerja csüti, pa ka szí ne dájo zapovedávati, zdaj scséjo bój dokoncsati, ár ruzsz jih szamo záto scsé zdaj sztaviti, ka naj sze on k-bóji szpraviti cajt dobi. Tô tüdi právjio, ka ti prednji tórszki szoldáki vojszko povr'zejo, csi njihov caszar primerje povoli, ár z-tém bi tórszka vojszka oszramoténa bila. Ali tô szamo glász bio.

Csi bi zdaj nase i anglusko poglavársztvo vüpalo guesati, mogla bi tô praviti: naj türk szvojimi protivniki racsun bojne dokoncsa, potom mo sze te 'ze szkrbéli, ka krscsenicke v-tórszki dr'zélaj z-zivinszkoga sztálicsa najvöprido, pa bi boj dokoncsani bio. Tô szta nê vcsinila. Zdaj sze gvüsno ruszki-tórszki bój vcsákamo.

Ruzsz je prisziljen priliko nájti, ka z-törkom bój zacsne. Csi tô ne vcsini, szlovenszki národje vecs nigdár nedo na rusza poszlhühsali, ár je 'ze tak té národe vnogokrát za norce meo. Ruzsz sze bóji, ka on eto vojsztvo zgibi. Na dale csi ruzsz zdaj nebi bój zacsno, ovi národje bi szvoje poglaváre pretiszkávali, ka ráj z-ruszom táksi racsun vcsinijo, ka naj ne zmésa vecs lüdim mér gda sté. Pa sto bi na táksega vecs poszlhühsó, ki csi koga vneszrecso na ráta, pa ga te ne pomága? Eto mislenje rusza tüdi szili. Escse eden zrok jeszte, steri rusza v-bój idti trüca. Od rusza je dokoncsano, ka on szlovenszke národe na Balkanszkom polotoki vövzeme z-tórszki rôk. Hercegovino i Bosznio bi dobila Crnagora, Bolgarszke eden tao bi prisla k-Szrbii i tü bi sze ruszkoga caszara szin za

poglavára posztavo, te ov táo Bolgarszke bi dobo Vlaskiország. Eden máli tao bi oszto vu Europi za törke, i tó bi edno nazavüpsztvo ravnalo; stero bi ti ovi poglavárje vküp posztavili. Nase poglavársztvo za lon, ka bi tó ruszi tak vsze vsiniti dopüsztulo, ne bi bantüvano bilô i ni eden falat zemlé sze nebi odvtergnolo. Drügi pa tó právijo, ka je tak oprávleno, ka Hercegovina sze k-Horvatskom országi pridrü'zi.

Ali sto zná, jeli de ruszi tó mogocsno vsiniti. Rusz je k-boji nê pripravleni, pênež tüdi nema. Törki szo pa 'zerjavi od obládnoshti. Szrbia 'ze vecs nikaj nemre prôti törki, tó de 'ze plantavi pomágacs ruszi. Grecska i vlaska vojszko nê jáka i törka jáko nezoszágata. Csi rusz rêszan bój zacne, tó de nazgrüntano bitje, pa sto zná, csi türk zdaj 'ze szam rusza ne obláda. V-tom bóji szo 'ze tak ruszki szoldácke prôti türkóm sztáli. Ki szo nê prêsli, tê sze domô pacivsi znájo prepovedávati, kak neoszagnjeni lidjé szo törki. Ete dnih tekôcsem bóji sze zgodilo, ka eden ruszki batalijon do szlédnjega csloveka szpadno. Med szpádnjeni türkóv pa ti najvecs z-stiri, z-pet golombisov presztreljene nájti.

Rusz jáko more premiszliti, ka zacne. Ár ovi poglavárje zdaj 'ze tüdi nemorejo rusza tak ocsiveszno pomágati, ár tê poglavárovo lidjé bi sze na tom gvüsno zburkali, ka bi türk za volo obládanja pokastigan bio. Pa türk zdaj vszepovszéd jáko hváljen.

Vu Ruszkomországi lüszto za bój krcsi. Bolje gvüsno kak nê, ka rusz sze z-türkóm v-bój zmêsa. Ali csi türk rusza zbije, te sze zná velko delo zgoditi. Ruszki národ sze oszlobodi, vsze zdásnje delo sze v-ruszkom preobrné i te sze Europe národí rêsijo bojanozti nevole bója, stero de tecsasz vszigdár trpelo, dokecs do tê zdásnyi mó'zi v-ruszkom ravnanje vrokaj meli.

Csi rusz z-türkóm bój zacne, te nase poglavársztvo v-nevarno sztálicese pride. Ruszi pomágati tolko, kak szebé bujti, csi bi pa törki pomágali, za hrbtóm nemeç csáka. Neszreca je blüzi, záto naj vszáki krédi bode.

Escse edno trétje mocsno meszto Deligrád je türkóm vrôke prislo. Szrbszke szoldácke zdaj vküp iscsejo. Milán vladik, da je za csüo neszreco, vjocs szpadno. Má zakoj jokati. Csernajev generao je odpüscsen. Vu Szrbii je velka nevola V-celóm országi niscse nê szejo, lüszto razplodjeno.

Törki szo primerje na dvá meszeca záto povolili, ka szvét naj vidi, ka oni mér scséjo zaisztino. Proti tomi niscse nikaj nemre praviti. I z-tém sze vsze bolje vöpoká'ze, ka rusz zmeslingo scsé napraviti. Zakoj odkrito napré ne sztôpi, kak sze sika, nê pa ka szamo szkrivoma dela. Csi po tom escse bode szlovenszki národ, steri de na rusza poszlihso, té je nê 'zitka vrêden.

Ruszki caszar tak csemeren gráto na glász, ka szo szrbi zbiti bili, ka je szkoro v-beteg szpadno.

Rusz i türk sze z-ednim k-bóji szprávlata, da te eden, kak te ov dobro zná, ka sze boja nemre ognoti.

Trjé caszarje i njihovi minisztri.

Szvét je zmêsaní. Kre ednoga kraja gorij ogen bója. Lüszto csáka, premisláva, ka de sze koli godilo? Vszáki, ki malo vrêdnoshti má, 'zalosztno poglejüje vstalo, jeli njemi vütro nedo tá gnali konja, kravo, ali vola protivniki; jeli njagova mérovna hi'za 'ze vütro nede v-plaméni sztála i jeli poszetvaj njagovi nedo od krvi boja 'zédni vojákov konji szkákali i vküpklacsili, ka je on z-trüdom vémlo szpravo, naj njemi obrodi krüh za njagovo deco i za njagovo hi'zno lüszto. Vê je dácsó plácsó v-pênezi i v-krvi, ár szvojga tela tao, szinü, tam má med oni, ki szo dnesz escse 'zivi i vütro jih kosza bojne szmrti zná pod zémlo szpraviti.

Tak szí zmisláva vért i vüszta njemi vszáki dén právijo: od hüdoga odszlobodi nasz, goszpodne . . .

Z-etim tri poglaváre scsémo nasim cstitelóm pokázati. Od etih viszi, jeli de mér v-Europi, ali bój.

Ruszki poglavárje 'ze od nigda na tó delajo, naj szvojo poglavársztvo povéksajo. Záto rusz na mali sze pascsi vsze zadevke szvoje poti odrinoti. Ali da je tó velko i müdno delo. Szledi ali prvle sze more z ednim ali z-tem drüгим poglavárom v-bój püsztiti; ár ruszka oblászt sze szamo tak zná omocsnêsi, csi sze drügo poglavársztvo pod ruszko rokô szprávi. Rusz je znao, ka de v-etóm leti csinio, záto, ka naj je njemi ni eden nê protivnik od oni poglavárovo, steri jáko pázijo na njagove roké, je tó doprneszo, ka med ausztro-vogrszkim, nemskim i ruszkim poglavárom zavézek posztano. Eto sze vu 1872-góm leti zgodilo. Te szo ti trjé caszarje tó pravli: „Mi szmo za volo méra vküp sztôpili, ki mér zburka, on de nas protivnik.“

Od tisztoga vrêmena mao szo sze csüdna dela zgodila. Mér je zburkani, pa tak sze vidi, ka sze te zavézek troji caszorov razpüsztó.

Nemski caszar, *I. Vilmos*, je te najsztarêsi poglavár vu Europi, ár sze vu 1794-tóm leti narôdo. Za szoldáka je vuçsen. Dvakrát je z-vojszkóv v-Parisi bio: 1814-toga leta za obládnjom Napoleona i vu 1871-vóm leti. Nemski caszar je zdaj vu 82-góm leti. — *Bismarck* je Nemskogaországá glávni miniszter. On je vu 1866-tóm leti tekôcsem boji Ausztrio z-nemskoga poglavársztva vöpótiszno, po francuskom boji vu 1870—71 om leti pa na mále dr'zéle roztrgani Nemskiország z-jedinao i Nemskiország na oblászt zdigno. Tó je vsze Bismarcka 'zelezna vola sztvo-rila. —

I. Ferenc Józef ausztriánszki caszar i vogrszki kral je vu 1830-tóm leti rodjen. Ausztrie-Vogrszkoga országá poglavársztva miniszter navküpní zvénszki dugovánj je *Andrássy*, ki od 1867-moga leta je voj vu pelanji dugovánj poglavársztva.

II. Sandor ruszki caszar je rodjen vu 1818-tóm leti i vu 1855-tóm leti na tronus szeo. Pod njagóvim vladorüvanjom sze goszpocsina doli szprávila. Pod njagóvim vladarsztvom i vu njagóvom iméni sze vu 1863-jem leti ono vnogo neszmlenoszt zgodilo na Polzskom, gda je té národ za szvojo szloboscino orosjé

popadno. Ruszki zvönszki miniszter je *Gorcsakoff*, eden sztári i lizicsni cslovek.

Eti mó'zi zdaj Europe sztális ravnajo. Kak sze zdásnja zmeslinga dokoncsa? Tô nam prisesztno vrêmen poká'ze.

Pa csüjte escse tri 'zelé.

— Pripoveszt. —

Trijé vinszki bráci, steri szo vszáki dén v-ostariji szvoje godé obszli'závali, i tüdi escse dnez dén doszta táksi brácvó nájdemo — szidijo eden dén priszvojem návadnom ostarjiási. Pijéjo veszélo, zgučsávlêo szi od toga pa od onoga. Tüdi szo 'ze zvedili, da szo törki Murada zagutili. Zatem pa eden naprê prneszé, steri bi szi mogeo najvecs za'zeleti. Medtem sze pogodijo, da naj vszáki povê edno 'zelo i steri szi najvecs za'zelê, tiszti ne plácsa nikaj pijacse.

Zatem zacsné 'zeleti te prvi, pa právi:

— Jaz szi 'zelém, naj sze napunijo vsze sztrüge nase vodê Möre pune igéo, i te naj posztáne k-vszak-soj igli eden szaból, steri szaboli naj sivlejo edno leto duú dén i nocš 'zakle. Csibi jaz meo té 'zakle vaze pune szvetli zlátov, te bi bio zadovolen.

Zatem zacsné te drügi:

— Jaz pa 'zelém naj posztáne pred tebom táksi küp papéra, kak szi ti velki i na vszákem papéri naj bo zapiszano teliko pênež, kak je vu vszê tvoji 'zakli. Csibi te jaz vsze té pêneze meo, te bi bio zadovolen.

Zatem 'zelê te trétji:

— Jaz pa 'zelem da bi sze vama vájue 'zele szpunile i naj bi prisla nemila szmrt, pa bi vaj pokoszila, jaz bi pa te zavama poherbao vsze vájne pêneze.

Te zádñji je nê plácsao piti.

G. J. kmet.

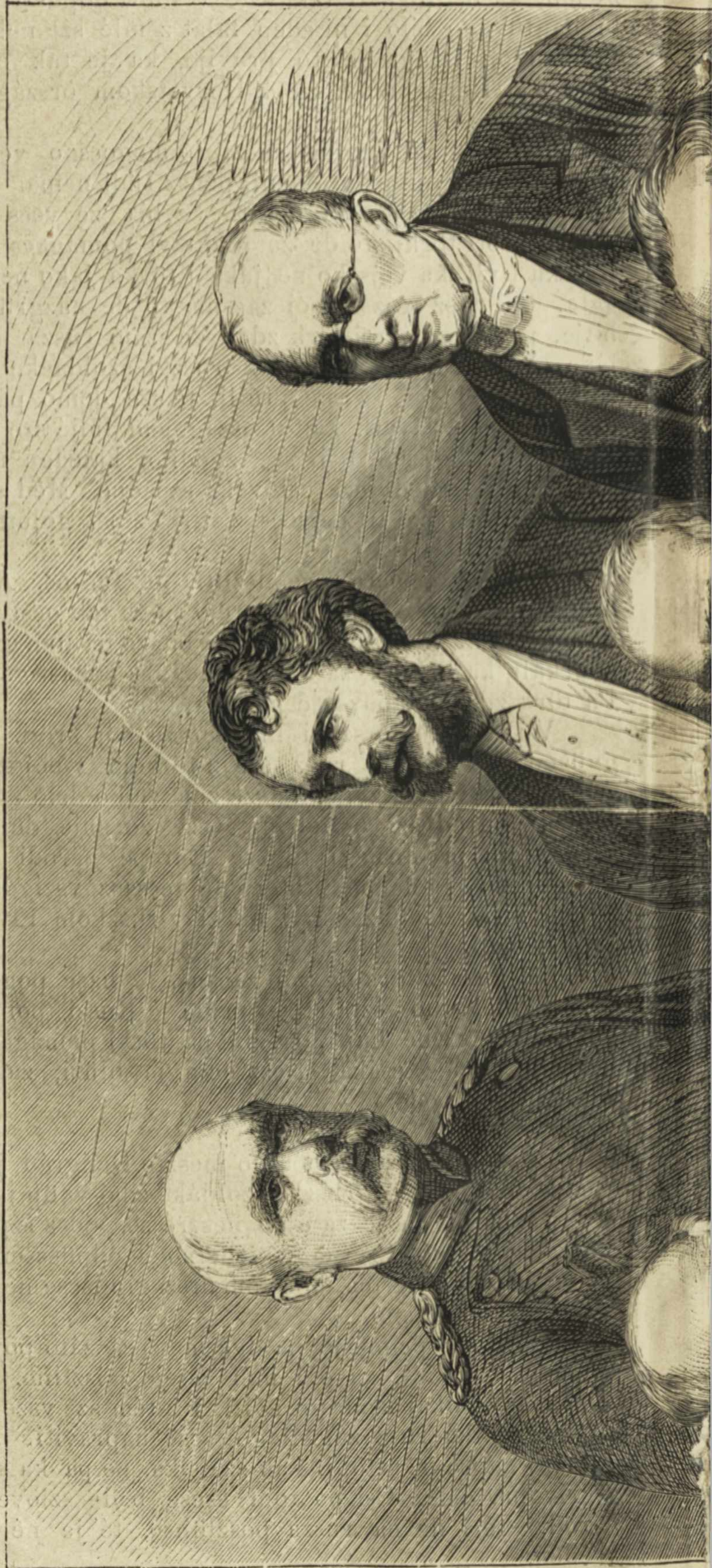
Peszem.

Vino ino voda.

Vino ino voda
Szta lépí dvé ricé,
Szkoro brez ni edne
Mogócse biti nê.
Vino hocse goszpon biti,
Voda nescse sze vkloniti:
Hüd nyefka med nyima je.

„Vino sze na prodaj'
Vozim kri'zom szvét,
Mene vszáki hváli,
Pa me hocse met'.
Hlápcom, kako goszpodárom,
Kmetom, kráлом i caszarom:
Vszem na sztole noszim sze.“

„Voda jaz pretecsem
Várase i veszi,
Sze odávat nescsem
Me vszáki tak dobi.
Bojdi za prati, ali mujti,
Bojdi za kühat, ali piti:
Brezi vode nemre bit'.“

Trjé caszarje i nyihovi ministri.

Bismarek.

Andrássy.

Gorcsakoff.

I. Vilmos.

I. Ferenc József.

II. Sandor.

„Isztino más voda, —
Pa bodem jaz goszpod,
K-szvétoj mesi szlü'zit
Morem jaz povszod.
Tüd' pri vszakoj kompaniji,
Na krsztkaj i gosztiji:
Morem jaz na sztole pridt'.“

„Ka za nüc vesinis pa
Pijáncom vino ti?
Csi te prevecs szpije,
Te pamet vsze zgibij.
Gda pijánci obnorejo,
Tô ti delas, te' krivijo:
Nemres bidti ti goszpod.“

„Kaj bos sze stimala
Neszrecsna voda ti,
Vszaki te razlévle
Brezi vsze szkrbi.
Gda pa zacsnes vöpolêvat
Hi'ze, grade — vsze podéras:
Vszak' cslovek na té mrzi.“

„Voda szam zapitje,
Bolj' zdrava, kak szí ti,
Toga, ki me pije,
Bár gláva ne boli.
Zvodôv krsztijo detetice,
Ponávlaajo bo'ze líce:
Morem biti jaz goszpá.“

Meni sze ponüvat
Je potrebno né,
Kaj na szveti raszté
Vsze mi po'zelé.
Rô'ze, tráva ino 'zito,
Trszkje da je rodovitno:
More voda namocsit'.

Voda jaz szam sztára
Vnogo jezéro lét.
Tebé Noe poszádo
Te né bilô popred.
Szunce te je stelo szpecsti,
Mogla szam ti jaz prítecsti:
Kaksi goszpon mores bit'.

Jaz szam voda mocsna,
Bolje kak vino tí.
Mocsne moszti podéram,
Pred menom vsze bi'zi.
Zmenom gonijo sze mlíni,
Nücam sze pri vszê masini:
Jaz szam goszpon i goszpá.

„Voda da scsés biti,
Tak bojdi ti goszpá,
Sto me hocse piti,
Szi modro naj ravná.
Mero naj li má tô právo,
Zvodov mészat me je zdravo:
Po sztôli nerazlévli me.“

Na nas jezik obrno i povékso:

G. J.

Zviti angluski vkanjlivec.

— Prepovedávka. —

Vu Angluskomországi varasi Londoni i v-njegovoj krajini, nahája sze velika v. o'zina norcov, steri sze veszelijo prav po dics'nszkój segi pécez drügi lüdi, 'zépni vör, zláti prsztanov i drüge dragocéasztí, i nemrejo mirovati, dokecs kaj táksega nedoszégnejo, to zvszijo vesászi po zvitoj vkanjlivoszti, ezilnim napádom pri bëlom dnévi, na velkoj ceszti. Ednomi sze poszrecsi, drügomi né; ali od táksi najvecs znájo prepovedati robe pazácsi, pa hohár v-Londoni. Csüdno sze je zgódilo ednök ednomi imenitnomi i bogátomi goszpodí.

Kral i vnogo veliki goszpólov i goszpodicsin sze je vküp zébralo eden lépi pro:olésnji dén vu velikom králeszkom püngradi. Duge i lépe püngradove poti szo szégale celô do lóga. Príslo je pa tüdi vno'zina drügi lüdi, sterim je ré 'zao bilô za eden pár vör hoda, da szo vidili szvojega lüblénoga krála i njagove prijátele veszéle i zadovolne.

Pili szo i jeli, igrali i plészali; ali szo sze sétat po lépi püngradovi potaj med disécsimi ro'znimi grmicsi, szpárom pa tüdi né szpárom, kak sze je komi primerilo. Sztô pi tüdi eden precí dobro oprávléni celovik z-karabinom pod szüknjom, ozdalecs k ednomi drévi, gde sze je 'z: püngrad logá dotikao, pa zgucsí szí szám priszebi: Tü bom csakao, zná bidti sto pride. I részan sze je njemi namerilo. Prísao je eden goszpod z leskécsimi prsztaní, zvonécsimi lanceki i zlátov zvézdov na prszaj. I ne miszljôcsi na kaj táksega, ide sze szprehájat v-hladno széncó. Sztôpi prednjega ed'n nepoznáni celovek, sze dobromi goszpodí ponizno pokloni. Potégne vö odszüknje karabin, odpré ga prôti goszpodvim prszan, pa právi: Nikaj sze ne bojte, dober goszpod, vé zátó niscse nevê. Ka va szí zdaj müva gucsala, cslovek ezi lehko miszli. Dobroga 'ze nikaj né, csi stoj sztoji pred gornatégjenim karabinom.

'Ziv'énje je dragse, szí miszli szpametni goszpod. Bógae de dati prsztan, kak prszti i oblübo je tiho bidti.

Na tô zacsne vkanjlivec:

— Miloszktivni goszpod, jeli bi steli oni dati dvé zlátivi vöri, plácsam njim je jáko dobro. Nas skolnik ravna vöro vszáki dén inacsi i cslovek szkoro nigdár nevê, kaksi cajt dnéva bi mogeo bidti. Na szuncsenoj vöri szo pa 'ze numero vaze zamázane, da sz' 'ze nedájo poznati.

Csi je goszpod rad ali né rad, dönok je moga odati vöre za nekse mále krajcare, da bi szí 'zmetno za njé küpo liter vina i za tákso céno je odnjega szpoküpo vkanjlivec prsztan pa zláto zvézdo pa szrcé, ka je meo zapicseno napré vrobacsi, falat za falatom vsze za mále péneze i itak dr'zécsi karabin vlévoj rôki. Gda naszlédnje szí goszpod miszli: hvála bôgi, zdaj ezi me 'ze oszkübo, — zacsne vkanjlivec znôva:

— Miloszktivni goszpod, da szva sze tak dobro i lehko pogódila, i szpoznate vi i jaz, da naj ni eden né nazgübi, jeli nebi oni steli od méne kaj küpiti.

— Poká'zite ka máte — právi goszpod. Zdjaj vkanjlivec privlecsé napré vszakovacske droberije vö z-'zepa, stere je zná bidti gder najso na kaksoj ceszti, ali pa na szmetáj. Ali szíromaski goszpod njemi more falat za falatom vsze drágo placsvati.

Gda na szlédoj 'ze vkanjlivci drügo nikaj neosztáne, kak szamo karabin i vidi da má goszpód escse nistere szvetle zláte vzelénoj moszji, právi njemi:

— Miloszktivni goszpod, jeli nebi oni steli za té péneze, ka je escse máte, od méne küpiti karabin. Najbogi püksár vu Londoni ga je napravo, med brati je vréden dvá zlata.

Goszpod szí vngloszti miszli: Oh ti neszpameten tát, szamo ti meni tvoj karabin odaj, nebos ti cinkao zmójimi zláti.

Zatem sze pogodita. Vkanjlivec goszpodí karabin tá podá pa odszkocsi. Goszpod za krcsi zanjim: Sztoj! csi né, k-meszti te sztrlim. Ali on sze 'ze ozdelecs oglászi: Sztrelte me, sztrejte vö, vem je né na biti. Goszpod mrszi, toti részan ne pöcsi. V-kanylivec za tem szkocsi vgoszto goscsero, i néga njemi

glásza. Domô idôcsi Anglus szi je na pôti vno'zina premislá-
vao. Ali vsze zamán. Zláti vör pa prasztanov je né bilô vecs.
Ka haszni po de'zosi plásca na szébe vzéti. Dobro ga je osz-
köbeo.

Razlocsne glászi.

Budapest, 30-toga vszeszvétseka.

— Napréplacsni, ki szo escse sumo naprépláce nê notri
poszlali, szo oproseni, naj tô ne zamüdio vesiniti

— Kral i kralica z cserjov do szvétkov na Gödölli bodo.
Eti do lovine obdr'zavane.

— Pestánszka vogrszka evang. obsina na meszto pojko-
noga velkoglásznoga Székács József cte dnih za dühov-
nika Györy Vilmosa zébrala.

— Gibanyé zemlé. Na Surdi od 12-toga toga meszca
szkoro vszaki dén sze zemlagible. Vncgi hi'z sze sztêna po-
csila. Vu Med'zimurji na szpodjem Didovci 21-toga tákse
gibanje zemlé bilô, ka sze v-h'zaj skér premetávala. — Na
Légrádi pa na troszk zemlé szo sze szedécsi lidje genoli.

— Gda nóvo vino vré, te je navarno na gosztoi v-pivnico
hodito. V-táksem vrémeni more na pivnici okno odpreto bidti,
ka szapa vina naj vöodide. Na Verseci pét lüli v-pivnico
odivsi, szo sze zadühsili. Z-vecs meszti pisejo, ka sze po taksoj
nepazlivnoszti neszreca zgodila.

— Neszreca na lovini. Ete dnih vu logi blizih Zólyoma
edno drüstvo lovcov sztojécsi z-20 kotrig szo na lovino
divje szvinje sli. Kak szo sze lovcü gorposztavili, z-sumerja
eden velki medved z-ergyülenjom sze na ednoga lovca szüne,
ki sze nê zozsago, nego na medveda szterli, ali nê ga bujo. Na
tô medved ednoga blizi sztojécsa lovca, ednoga mlinara, po-
pádne, pa ga vszebom vlecsé. Ov lovec li sztrela na medveda.
Na trétji sztrláj medved püszi mlinara, pa na ednoga fiská-
lisa szkocsi, ali té je medveda v-szrcé zavoda. Mlinar sze tesko
gorzvrácsi.

— Daróvanye. Baron Baldácsy Antal szvojga imánja de-
szát jezér plügov na örok trem vadlúvanjom vogrszke protes-
tánszke cérkvi darúvo, toje: kalvinszkoj, evangelicsanszkoj i
unitariszkoj. Toga z-10 jezér plügov sztojécsaga poszesztva
dohodke do szmrti barona do njagovi. Medtemtoga vértiva-
nja 'ze zdaj k-té tré vedlúvanjaj szlisajôcsi irô'zov zebrano na
zav üpsztvo vrôke vzelo. Na to darúvanje barona tô na pelalo,
ka protestanszka cérkev vogrszka národna dugovanja obvar-
vati sze trüdila i z-tém priliko escé dati, ka tá troja vadlúvá-
nja sze naj bolje blizijo edna ovoj. Kleti v-jeszén do té
vadlúvanji vküppridjenje dr'zali, ka szi szvoja navküpna du-
govánja pogucsijo. Baron Baldácsy je katholicánszke vöre.

— Vu Belomgradi 22-toga je okrasto metropolita Milara
szinü. Boter je ruszki caszar, koga je pri krsztitja ruszki za-
vüpnik namesztsávo.

— Szamobujec. Vasvármegyövi 74 lét sztar Laky Antal
fiskalis sze je posztreló. Prájivo ka sze njemi pamet zburkala.

— Szmrtni szod. Vu Hunyadvármegyövi trijé szprevedni
vlaszci szo ednoga logára bujli. Od té je eden na szmrt, te
drügi na vözo do szmrti, te trétji na 15 lét vözo oszodjen. Te
prvi je ete dnih obesen.

— Roblénje. Na Maros-Vásárhelyi szo edno nôcs ne znáni
tátje notri vdarili i szo 3000 jezér rainskih pénez od neszli. —
Na Velkoj-Kikindi szo posto porobili. Ti trjé tátje szo kocsisá
posztrelili i po'om szo z-piszéo pénez vö'öbrali. 'Ze je
szledijo.

— Na Gornjoj-Lendavi Lipsa pandurci szo robi odszkocsili,
steri szo na njega zavüpani bili. Na tô sze v-'zaloszti bujti
steo. Obeszo sze, posztreló sze, pa li 'ziv oszto. Csibi sze bujo
nebi zvedo, ka eta njogova prigodba v-novinaj na dalecs
zemli razisla.

— Postena placsa. Koliko pláce májo poglavárje na
eden dén? Ruszki caszar má na eden dén 50 jezér, törszki

caszar má 36 jezér, nas krao má 20 jezér, talianszki má 12,800,
nemski má 16 jezér, angluska kralica má 12,350. belgiski krao
má 3500 rainskih. Na Francuskom nega ni kralá niti caszara,
nego od národa na gvüsna leta za vladarüvanje zebráni pred-
szednik. Ete predszednik na vszaki dén má 1000 rainskih
pláce.

— Eden lüdimorec. Ednomi sztüdensári za njagove
dugé sze njagovo hi'zno blágo po právdi gorzapiszalo. Nja-
gova 'zena z-toga blága nistere falate z-odála. Nikák jo za
tô vtosbo dao, pa je na dvá tjedna na temnico oszodjena.
Njéni mo'z, eden razbojnik, je na tô csemeren gráto, pa szam
szebé obto'zo, ka je on krivec. Na tô je on tüdi na dvá tjedna
na temnico oszodjen. To ga tak razbeszilo, ka pred nisterimi
dnévi eti vglávnóm vársi, vu táksoj vilici, gde najvecs lüdi
hodi, podné ednoga szoldáka doli sztrelo, koga nigdár ne vido
vszvojem 'zitki. Pamet sze njemi zmésala. Tô právi, ka on
tüdi tak nekrivi, kak te szoldák, naj sze zdaj na szoldákom
'zalivajo, ár sze nadnjim niscse nê steo 'zalivati. Te szoldák
vendar v-'zitki osztáne. Te lüdimorec pa z-noriscsine tesko
vöpride vecs szvojem 'zitki.

— Lüdimorsztvo. Vu Bcsi toga meszeca szlédnje dnih,
eden 23 lét sztar cslovek ednoga pizmanoszca bujo. Po kak-
sem potepenim mislenji je tô vesino. Najoprvi vu vársi sze
je v-táksem kraji sztan vzéo, gde sze ti najbogatesi lidjé
dr'zijo, ár tam pizmonoszec vszigdár z pénezi naklajeni hodi.
Ka naj sze pizmonoszec bolje k njemi navádi, te mládi cslo-
vek na postaj k Bcsi blizi szam na szvoje imé pizma z-na-
misljeni pénezi gordávo. Ete prázna pizma vszigdár v-rôke
dobo. Potáksem gda pizmonoszec edno tákse od toga mládoga
csloveka na postodáno pizmo z-najmisleni pénezi njemi vro-
csiti steo, pizmonoszca bujo. Najoprvi njemi z-ednim
dugim no'zom v-gut szmekno i te njemi glavo odrezó. Pri
pizmanoszci nájdájôcsa zpizma je pénezevöszpöbro i z-tém je
odiso. Nos, z-sterim ga móro, i na njagovo imé sztojécsa pizmo
brezi gorvtrganja z bujtim pizmonoszecom vréd v hi'zo zak-
leno. Vnjagovom pizmi je prázen papír bio Niscse ne znao,
sto bi tô mogo bidti, ár da je v tom novom sztáni drügo imé
dao szebi, Po velkom iszkanji szo ga dönok naszledeli. Na
Koroskom ga eden detics zposzno, z-kém szta v-prvlési letaj
v-Celovci vküp bilá. Ludomorca szo vesaszi zgrabili, pa nezáj
v-Becs odpelali. 14 jezér rainskih je porobo z-pizmah. Z eti
pénez je malo potroso. Vsze ovado, kak je tô grozovitno delo
vesino. Vu Bcsi lüszto jáko razdra'zdjeno bilo, ár zaprva
szo nikak nê mogli niti miszliti na koga, sto bi tô vesino.
Ludomorec má mater i lubo z-dva tjedna sztarom detetom.

— Pri Balatoni, na Siofoki szo posto edno nôcs vpremi-
nôcszem meszeci poroboli. Posta je od 'zelezne pôti neszo
pizma proti domi, gda ga eden cslovek bujo. Ednoga delavca
od 'zeleznepôti szo notri záprli, ár nanjega májo szumljivoszt.
V-ednom pizmi je 4000 rainskih bilo.

— Vu Ugrán vészi v Biharvármegyövi eden vért veskoga
prednjara gda je ete szesztvo obdr'závo posztreló, ka sze
vesaszi sztolca doli prevrgeo. Potom te ludomorec je szam
odiso pa sze pri szodbeniri zglászo. Tak právi, ka záto ves-
koga predjara posztreló, ár csi sze je gder kaj vkradnolo,
zatô li nj ga na prejemaó. Eto je nê mogo du'ze trpati. Zdj
de v-temnici mér meo.

— Prepovedano mrtvece pod cérkev navecsni pokoj djáti,
ár tô na zdrávje 'zivim skollivo. Ete dnih eti edna nüna
mrla, geto té tô oblübijo, ka kloster ne povr'zejo név'zitki
nê vu szmrti, szo jo pod cérkev steli pokopati. Ali od várasa
sze nünam na znánje dalo, ka csi z lépa nescso, z-oblásztjov
sze na brütiv odneszé. Tak je ta nüna v-zémlo prisla, ka naj
pá 'znjé zemla bode.

— Törkszokogaország europe'szki dr'zéle, gde zdaj boj
tecsé, szo na sészt krajine razdeljene. Vu eti krajinaj
1.862,447 lüdi sze k-mohamedanszkoj, 2.434,365 lüdi sze pa
kdrügi vöraj szlisi.

Máli vért.

Veska szadiscsa. Za szajenjë drevja je najprilicsnêse vrêmen jeszén. Kak lisztje zdrevja doliszpokáple, tô je znaménje, ka sze mezga vu drevi sztávila. Drevo je te tak, da bi ne bi 'zivelo. Prinasz jeszenszko vrêmen dugo trpi i v tom cajti pascslivi vért vu szadiscsaj zná vnogo opraviti. Vnôgi vértovje májo tô sego, ka v-lôgi zrasene divje szadike vözko-pajo i za volo vceplênja gder prihi'zi poszadijo. Tákse szadike szo nê sztálne, ár njim skôdi szunce, geto szo v-lôgi k-szunci nênavajene i tê szadik korenjá rász je tüdi drügi. Csi scsémo ka tákse z-lôga prinese szadike naj lepô gorzrasztéjo, vceplenjë vu njé sze more kak najbli'ze k-koréni zgoditi. Tákse szadike, stere sze z-szemena z-pôvajo, szo trpécse, lepse i bolje rodlive.

V-mrzlo, vla'zno zemlo nê trebê v-jeszén szaditi; nego szadike sze vjeszén pripravijo, ka szo na szprotolje pri rokaj. Szadike sze na zimo szránio, ali nê v-pivnico, nego na káksem drügom meszti.

Ki z-szadiü haszek scsé meti, more sze zdaj v-jeszén za tô szkrbeti. Po szejátvi vértovje nemajo nik-sega zvönszkoga dela. Zdaj sze naj za szadike szkrbijo, naj ográd za tô pripravljajo, gde szadike scséjo szaditi. Záto sze trbê szkrbeti za veska szadiscsa, ár ztoga te vszaki vért za málo cêno zdrave szadike dobi.

Lüsztvó vsze kraja szpascslivosztjom zascse szád pôvati. Szád v szigdár dobro cêno má i varasko lüsztvó na szád vnogo pênez potrosi. 'Ze zdaj eti prinasz edno vékse pogácsno jaboko po seszt krajcari odávajo. Szledi escse dragse bode.

Z-táksi krajov, gde sze jáko doszta szadiü pripova, na 'zeleznoj poti v-ptühinszke országe posilajo. Od toga zdaj escse neberéjo vámo. Velka csüda!

Dokecs zemla ne zmrezne, teccasz szajenjom nê trbê henjati.

Vu logáj na francuskom od vladarsztva csarne táble szojo gori posztávlane, stere táble szo lüsztvi podvorvanje polo'zene. Na ete táble z-debelami literami szo eta gori zapiszana, stera nasim szlovenszkim vértom i poloobdelavcom porácsamo vu pazlivnoszt: „*Gês*“ sze z-misi, pu'zámi i nájmre z-táksimi sztvári hráni, steri pola vérsztvi veliki kvár zroküjejo: „*Ne zâprávlajte gêscse!*“ — „*Zaba*“ vu ednoj vöri 20—30 'zü'zevkov zaprávi: „*Záto ne poklacste 'zabe!*“ — „*Krt*“ vszaki mao szmreske, goszance i vszefelé 'zü'zavke zaprávla. Vu njagovom 'zeloci sze escse nigdár nê travina najsla; vecs je njemi haszka, kak kvára: „*Ne pokolte krté!*“ — „*Rôscs*“ je protivnik dô szmrta vérsztvi. Eden rôscs 70—100 mládi povr'ze za szebom: „*Zaprávlajte rôscse!*“ — „*Fticsi*“ 'Zü'zavke vszákó leto vszákó vármegyövi za nisteri milliönov rainskih kvára zroküjo. Szamo j fticsi znájo szvéta szpraviti, ár té 'zü'zavke jejo i záto vérsztvi vnogo haszna csinijo: „*Deca, ne bantüjte fticse!*“

— **Vnogo szilja** sze z-Vogrszkoga na Nemsko vozi i naszkoroma de sze escse vecs vövozilo, ár na Francuskom letosz lagoji pôv bio.

— **150 'zrebcí** szo ete dnih eti v-Budapesti vöposztávlani bili z-der'závni-'zrebcserijih. Ete jáko lepe konje vnogo lüdi glédalo. Ki szo je na prévodili, szo doszta trüda meli, nájn jim ti bisztri sztvári ne vujdejo. Lepi konj je kaj vrêden,

szamo ka ki scsé lepe i dobre konje meti, more szí dober plemen szpraviti, stale csiszto dr'zati, i na konje tak pazliviti bidti, kak na szébe.

— **Vu Búdinszki** goricaj letosz 'zalosztna brátva bila. Búdinszko csarno vino jáko glaszovitno. Letosz de toga vina malo i ka bode, tô nede tákse, kak je ovi letaj rászlo. Záto cêna dönok véksa, kak v-ovi letaj. Eden akov z-trpinami vrét sze za 13 rainskih küpüje.

— **Dela vcselárov** v-andréscsek i proszimec meszeczaj. Vcséle obrániti trbê od misi, sztinice i od detéli, najmre pa od szuncsevnoga tráka, ár tô je v-eti meszeczaj jáko skodlivo. Kak sze mráz zacsne i pri szpadnjênji sznega na kosi sze moro lüköje poménsati. Pri mlácsnom vremen, csi néga sznegá, naj sze vcséle za vöcsiscsênja volo na völetênje pisztijo. Csi szo vcséle k-zimi dobro priplávlene, naj sze zdaj 'ze priméri nihájo. Potrébno je vecskrát poglednoti, jeli szmo vsze dobro opravili, i csi je lüknja nê zlédom ali ztáksimi vcsélami za naphána, stere szo od driszlave présle.

Vcséle najbolje mirovno zimo prisztánejo, csi sze na szüho i kmicsno meszto posztávijo. Medtemtoga vcséle rano na zimszko meszto posztaviti nê trbê. Tô vcsiniti najbogse prôti szlédnjemi adrêscseki, da je 'ze velki mráz. Prvle, kak sze vcséle na zimszko meszto polo'zijo, naj escse ednók za volo csiscsênja sze vöpisztijo.

Paziti sze more, naj to meszto, de szo vcséle na zimo szranje, nede vrocse, záto táksa hi'za ali pivnica more sze pogojdnaj zvötriti.

Csi scsémo, ka vcséle zimó naj dobro presztánejo, potrébno je: pripravén sztan; zdrav i zadoszta hráne; v-ednom kosi doszta vcséo; zadoszta csiztoga zráka; za vcséle nekvárna sztvár sze more odplódi i mér, dokecs vözeteti nê mogocsno.

V-zimi najbolje tê na novo formó rejeni kosi, po iméni Dzierzón, ár je té cslovek najoprven tákse kose rédo — toplöcso dr'zijo.

Csi vcséle v-zimi nikaj ne zburkáva, te vu szenhnom sztálicsi edna od ove na jarpaj viszi, edna to ovo szegrevavsi i hránitvsi. Te je vu kosi nê csüti niti te najménsi glász. Vu v-táksem sztálicsi szamo tolko medü pojejo, ka njim za obdr'zánje 'zitka potrébno. Medtemtoga na te najménsi rogátaj sze obüdijo, razpüsztijo sze i odrevenio, ali vözetévsí prédejo. Pri táksem zburkanji zesredinov sze na méd szünejo i te vecs pojejo, kak bi tô pri rédevnoj priliki vcsinili i z-tém szo na csiscsênje pritrücane i csi je vrêmen nê prilicsno na völetênje, te sze v-kosi scsisztijo, i tô sze za driszka zové. V-eti meszeczaj moro vérti potrébno skér pripraviti i tákse knigne csteti, z-steri sze navcsijo, kakda moro vcséle za haszek bidti vérti.

Vrêmen je vpreminöcsem meszéci szüho bilö. Dvakrát je de'zd'z szpadno i tô je za szétve jáko dobro bilö. Brátv v-cêlom országi dokoncsana. Znászhajom szo vérti ne za dovolni.

Szilje. Tak sze vidi, ka bój ceno szilji 'ze zdaj gor gona. Zná bidti, ka szledi de cena escse bolje vise sla. Za ruszko vojszko vsze vecs szilja küpüjo. Vu Szrbii i Hercegovini niscse nê szejó, i 'zeo tüdi niscse nede. Cêna je bila: psenicá 74—80 klgr. 'zmécsna 10—11 rh. 90 kr.; 'zito 70—72 klgr. 8 rh. 90 kr.; jecsmen 60—62 klgr. 5 rh. 95 — 6 rh. 50 kr.; ovesz 36—40 klgr. 6 rh. 50 kr. — 7 rh. 90 kr.; kukurca 74 klgr. 6 rh. 50 kr.; grah beli 10 rh. 50 kr.; v lko zrnaszi 9 rh., pizani 8 rh.; grásics 15 rh.; lécsa csiszta 14—20 rh.; pseno 9 r^h.; mak 43 rh.; orehi 13—18 rh. Mászcsava 75 rh. 59 kr.; lój 51 rh. Szlive z-lagvom 31 rh. — 'Zivinszko szenje: pár volöv 146—275 rh.; dojne krave edna 66—190 rh., za meszáre pár kráv 160—180 rh. — Govenszko meszó 100 klgr. 47—50 rh.

Podgovoren réditel: **Agustich Imre.**